

Bijlage 3 Financieel crisisplan

FINANCIEEL CRISISPLAN

**STICHTING BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS VOOR DE
BANDEN- EN WIELENBRANCHE**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Wat is een crisisplan?	3
1.2	Gevolgde procedure om te komen tot een crisisplan	3
1.3	Het benoemen van de belangenafweging	4
1.4	Jaarlijkse toetsing	4
2	Uitgangspunten	5
2.1	Aannames	5
2.2	Herstelplan	5
2.3	Kritische dekkingsgraad	6
2.4	Definitie crisis	7
3	Inventarisatie crisismaatregelen	8
3.1	Juridisch kader	8
3.2	Beleggingsbeleid aanpassen	8
3.3	Lagere toeslagen	8
3.4	Premie verhogen	9
3.5	Versoberen van de regeling	10
3.6	Uitkeringen en aanspraken korten	13
3.7	Samenvatting	14
4	Selectie	15
4.1	Beleggingsbeleid	15
4.2	Lagere toeslagverlening	15
4.3	Verhoging premie	15
4.4	Versobering regeling	15
4.5	Korten uitkeringen en aanspraken	16
5	Prioritering	17
5.1	Aanpassen beleggingsbeleid	17
5.2	Lagere toeslag	17
5.3	Premie verhogen	18
5.4	Versoberen van regeling door combinatie van beschikbare instrumenten	18
5.5	Verlagen opbouwpercentage	18
5.6	Korten van uitkeringen en aanspraken	18
6	Afronding	20
6.1	Wanneer is er sprake van een crisis?	20
6.2	Bij welke dekkingsgraad kan Bpf Banden en Wielen er zonder korten niet meer uitkomen?	20
6.3	Welke maatregelen staan ter beschikking?	20
6.4	Hoe realistisch is de inzet van die maatregelen?	22
6.5	Wat is het financiële effect van de maatregelen?	22
6.6	Op welke wijze wordt rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging?	22
6.7	Hoe en wanneer wordt met de belanghebbende gecommuniceerd in een crisissituatie?	23
6.8	Hoe werkt het besluitvormingsproces?	27
6.9	Hoe wordt de jaarlijkse toetsing van het crisisplan vormgegeven?	27

1. Inleiding

Het bestuur van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche (in het vervolg aangeduid als Bpf Banden en Wielen) beschrijft in dit rapport het financieel crisisplan. Dit inleidende hoofdstuk gaat in op de procedure die het bestuur heeft gevolgd om tot een crisisplan te komen.

1.1 Wat is een crisisplan?

In dit crisisplan legt het bestuur vast hoe het handelt als het fonds in een crisissituatie komt. Het bestuur is met het plan voorbereid op mindere tijden.

Verschil tussen crisisplan, herstelplan en overbruggingsplan

Een herstelplan is uitsluitend gericht op het weer op peil brengen van de beleidsdekkingsgraad. Een overbruggingsplan is uitsluitend gericht op het behalen van de beoogde invaardingsgraad bij invaren in het nieuwe pensioenstelsel. Een crisisplan is, anders dan een herstelplan en overbruggingsplan, juist niet uitsluitend gericht op het weer op peil brengen van de beleidsdekkingsgraad of het behalen van de invaardingsgraad. Een fonds beschikt bij voorkeur over een crisisplan ook in situaties waarin er geen noodzaak is een herstelplan op te stellen.

Dit crisisplan geeft aan in welke situaties of bij welke grenswaarden:

- Het bestuur van Bpf Banden en Wielen maatregelen neemt.
- Wat de aard van die maatregelen is.
- Hoe zij concreet en materiële vorm krijgen (besluitvormingsproces en informatieproces).
- Hoe de maatregelen worden uitgevoerd.

Bij het opstellen van het plan heeft het bestuur zeer nadrukkelijk aandacht besteed aan een evenwichtige belangenafweging van alle betrokkenen voor de situatie dat maatregelen moeten worden genomen.

Negen vragen

In een crisisplan moet het bestuur volgens de beleidsrichtlijnen van De Nederlandsche Bank (DNB) negen vragen beantwoorden:

1. Wanneer is er sprake van een crisis?
2. Bij welke beleidsdekkingsgraad kan Bpf Banden en Wielen er zonder korten niet meer uitkomen?
3. Welke maatregelen staan ter beschikking?
4. Hoe realistisch is de inzet van die maatregelen?
5. Wat is het financiële effect van de maatregelen?
6. Op welke wijze wordt rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging?
7. Hoe en wanneer wordt met de belanghebbenden gecommuniceerd in een crisissituatie?
8. Hoe werkt het besluitvormingsproces?
9. Hoe wordt de jaarlijkse toetsing van het crisisplan vormgegeven?

1.2 Gevolgde procedure om te komen tot een crisisplan

Het bestuur heeft vier stappen gevolgd om tot dit crisisplan te komen:

1. Inventarisatie
2. Selectie
3. Prioritering
4. Afronding

Stap 1: Inventarisatie

In de eerste stap heeft het bestuur van Bpf Banden en Wielen een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd. Aan het einde van deze stap had het bestuur de volgende informatie:

- Mogelijke definities van crisissituaties.
- Inzicht in de omstandigheden waarin een crisissituatie zich zou kunnen voordoen.
- Analyse van de beleidsdekkingsgraad waarbij het behalen van de beoogde invaardekkingsgraad niet meer mogelijk is zonder te korten.
- Een overzicht van mogelijke crisismaatregelen voor Bpf Banden en Wielen.
- Het financiële effect van mogelijke crisismaatregelen.
- De effecten op de verschillende belanghebbenden van crisismaatregelen.
- De wettelijke eisen waar Bpf Banden en Wielen minimaal aan moet voldoen.
- Een overzicht van de formele besluitvormingsprocessen bij het nemen van crisismaatregelen.

Stap 2: Selectie

In de tweede stap heeft het bestuur van Bpf Banden en Wielen een selectie gemaakt uit alle mogelijke crisismaatregelen die volgden uit de eerste stap. Het bestuur heeft in de selectie rekening gehouden met de financiële effectiviteit, evenwichtige belangenafweging en realistische inzet van de crisismaatregelen.

Stap 3: Prioritering

Het doorlopen van stap 1 en 2 heeft onder meer geleid tot een lijst van maatregelen die denkbaar en haalbaar zijn om in te zetten. Vervolgens heeft het bestuur benoemd onder welke voorwaarden een bepaalde maatregel wordt ingezet. Dit betekent dat vast komt te staan bij welke grenswaarden het bestuur een maatregel neemt.

Stap 4: Afronding

Na het doorlopen van stap 1 tot en met 3 heeft het bestuur van Bpf Banden en Wielen het daadwerkelijke plan geformuleerd. Het bestuur beoogt met het plan inhoud te geven aan de te hanteren ondergrenzen, de te nemen maatregelen en de te volgen consultatie- informatie- en besluitvormingsprocessen. Het bestuur neemt het crisisplan op in een bijlage van de ABTN van het fonds.

1.3 Het benoemen van de belangenafweging

Het bestuur van Bpf Banden en Wielen benadrukt dat evenwichtige belangenafweging bij de te nemen crisismaatregelen voorop staat. Hieraan geeft het bestuur invulling door de lasten van de crisismaatregelen zo evenwichtig mogelijk te verdelen over actieven, slapers, pensioengerechtigden en werkgevers.

1.4 Jaarlijkse toetsing

Ieder jaar zal het bestuur het financieel crisisplan toetsen en eventueel aanpassen aan de hand van de dan geldende situatie.

2. Uitgangspunten

Dit hoofdstuk geeft de uitgangspunten weer van de berekeningen zoals gepresenteerd in de volgende hoofdstukken. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de financiële positie van Bpf Banden en Wielen, de kritische dekkingsgraad en de definitie van een crisis.

2.1 Aannames

Uitgangspunten voor bepaling van de effectiviteit van een maatregel is de financiële positie ultimo 2023. De beleidsdekkingsgraad is ultimo 2023 104,7%. In de prognoses is gerekend met de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur (RTS) en met de daaruit afgeleide forwardcurves. Voor het rendement hanteert het bestuur de rendementscurve die gebaseerd is op de maximale parameters zoals door de Commissie Parameters in 2022 is gepubliceerd en de RTS ultimo 2023. Dit is conform de aanname uit het overbruggingsplan 2024 en waarborgt zodoende een consistent bestuursbeleid gedurende de looptijd van het overbruggingsplan.

De grondslagen voor de technische voorziening zijn zoals beschreven in de ABTN. Dit geldt ook voor het gevoerde beleid voor premiestelling, beleggingen en toeslagen.

De effectiviteit van de maatregelen geeft een indicatie van de herstelkracht. Elke crisis staat op zich en de effectiviteit en herstelkracht van maatregelen is afhankelijk van de omstandigheden waarin het fonds zich bevindt op het moment van de crisissituatie.

2.2 Overbruggingsplan

Bpf Banden en Wielen heeft eerder op basis van een kwalitatieve analyse de keuze gemaakt om gebruik te maken van het transitie-FTK. Bpf Banden en Wielen heeft in 2023 het eerste overbruggingsplan bij DNB ingediend. Voorwaarde voor het blijvend gebruik maken van het transitie-FTK is dat jaarlijks (in 2024 uiterlijk op 1 juli) opnieuw een overbruggingsplan bij DNB wordt ingediend.

Het overbruggingsplan 2024 bestaat standaard uit 3 onderdelen:

- Vragenlijst
- Overbruggingsplansjabloon
- Herstelplansjabloon

In het overbruggingsplan wordt met het overbruggingsplansjabloon (op basis van een deterministisch scenario conform de herstelplanmethodiek) aangetoond dat op het invaarmoment (beoogd 1 januari 2026) de actuele dekkingsgraad van Bpf Banden en Wielen ten minste gelijk is aan de invaardekkingsgraad. De invaardekkingsgraad is voorlopig vastgesteld op 102,0%.

De volgende tabel geeft het overbruggingsplansjabloon ultimo 2023 weer¹. De actuele dekkingsgraad ultimo 2023 is geschat op 103,9%.

Toelichting dekkingsgraadsjabloon

In onderstaande tabel zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- M1: Er wordt in het boekjaar 2024 een doorsneepremie van 28,3% van de pensioengrondslag gehanteerd zoals is overeengekomen tussen CAO-partijen in 2023. Voor de jaren vanaf 2025 wordt eveneens een doorsneepremie verondersteld van 28,3% van de pensioengrondslag. De premie draagt in 2024 (beperkt) positief bij aan de dekkingsgraad van het fonds. Dit komt doordat de inkoop plaatsvindt op basis van de RTS terwijl de premie is gebaseerd op een lager reëel verwacht beleggingsrendement;
- M2: In het overbruggingsplan is het effect van uitkeringen vanaf 1 januari 2024 (licht) positief op de dekkingsgraad;
- M3: Pensioenrechten en –aanspraken hoeven niet gekort te worden;

¹ Dit overbruggingsplansjabloon en het bijbehorende overbruggingsplan dienen als basis voor de resultaten in dit crisisplan.

- M4: De toekomstige rentetermijnstructuur is gebaseerd op de forward-curve. Hierdoor is het effect onder M4 voor alle jaren per definitie 0;
- M5: Het verwachte rendement is hoger dan de korte rente. Hierdoor resteert een overrendement van gemiddeld 1,1% in 2024 en 1,6% in 2025;
- M6: Dit betreft kruiseffecten en is afgerond nihil.

Verder is de verwachte ontwikkeling van de dekkingsgraad tot 1 januari 2026 (beoogde transitiedatum) van belang. Voor de volledigheid is de dekkingsgraadontwikkeling voor een langere horizon getoond, wat van belang is mocht het fonds alsnog besluiten om het huidige FTK toe te passen.

Tabel 2.1 Dekkingsgraadsjabloon

Jaar	DG primo	Premie	Uitkering	Indexering	RTS	Overrendement	Overig	DG ultimo	BDG ultimo	Premie	Indexatie actieven	Indexatie inactieven
		Delta	Delta	Delta	Delta	Delta	Delta					
	%	%-punt	%-punt	%-punt	%-punt	%-punt	%-punt	%	%	%	%	%
2024	103,9%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1,1%	0,0%	105,1%	104,5%	28,3%	0,0%	0,0%
2025	105,1%	-0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	1,6%	0,0%	106,7%	105,9%	28,3%	0,0%	0,0%
2026	106,7%	-0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	1,7%	0,0%	108,4%	107,6%	28,3%	0,0%	0,0%
2027	108,4%	-0,2%	0,1%	0,0%	0,0%	1,7%	0,0%	110,0%	109,2%	28,3%	0,0%	0,0%
2028	110,0%	-0,3%	0,2%	0,0%	0,0%	1,6%	0,0%	111,5%	110,7%	28,3%	0,0%	0,0%
2029	111,5%	0,0%	0,2%	-0,1%	0,0%	1,6%	0,1%	113,3%	112,3%	28,3%	0,1%	0,1%
2030	113,3%	-0,1%	0,3%	-0,3%	0,0%	1,6%	0,0%	114,8%	113,9%	28,3%	0,3%	0,3%
2031	114,8%	-0,1%	0,3%	-0,5%	0,0%	1,6%	-0,1%	116,0%	115,2%	28,3%	0,4%	0,4%
2032	116,0%	-0,2%	0,3%	-0,7%	0,0%	1,5%	0,1%	117,0%	116,2%	28,3%	0,6%	0,6%
2033	117,0%	-0,3%	0,4%	-0,7%	0,0%	1,6%	-0,1%	117,9%	117,1%	28,3%	0,6%	0,6%
2034	117,9%	-0,3%	0,4%	-0,9%	0,0%	1,5%	0,1%	118,7%	117,9%	28,3%	0,7%	0,7%
2035	118,7%	-0,4%	0,5%	-1,0%	0,0%	1,5%	0,1%	119,4%	118,6%	28,3%	0,8%	0,8%

De dekkingsgraad per eind 2023 is hoger dan de voorlopige invaardekkingsgraad. Op basis van het reguliere fondsbeleid wordt in het overbruggingsplan verwacht dat de actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds ook na 1 januari 2026 (mocht het beoogde transitie moment uitgesteld worden) niet onder de invaardekkingsgraad komt. Dit betekent dat per eind 2023 geen kortingsmaatregelen volgens de regels van het transitie-FTK benodigd zijn. Dergelijke kortingsmaatregelen zijn enkel van toepassing indien de actuele dekkingsgraad op de beoogde invaardatum (1 januari 2026) niet boven de invaardekkingsgraad komt. De dekkingsgraad per eind 2023 is daarnaast hoger dan 90%, zodat ook op basis hiervan geen korting hoeft te worden aangekondigd.

2.3 Kritische dekkingsgraad

De zogenaamde kritische dekkingsgraad (de dekkingsgraad waarbij het behalen van de invaardekkingsgraad zonder korten nog net mogelijk is) is mede afhankelijk van de stand van de rente en het te verwachten rendement. Het saldo van het verwacht rendement en de 1-jaarsrente is het overrendement. Met betrekking tot de situatie per 31 december 2023 geldt dat er niet hoeft te worden gekort indien de dekkingsgraad per die datum ten minste 90% bedraagt én indien in het overbruggingsplan wordt aangetoond dat de actuele dekkingsgraad op de beoogde invaardatum (1 januari 2026) ten minste gelijk is aan de beoogde invaardekkingsgraad.

Gegeven het huidige beleid, rentestand en financiële positie eind 2023, is de kritische dekkingsgraad eind 2023 waarbij, zonder korten, op de invaardatum de actuele dekkingsgraad ten minste gelijk is aan de voorlopige invaardekkingsgraad, gelijk aan 99,1%.

De kritische dekkingsgraad is mede afhankelijk van de actuele rentestand. Ter indicatie van de gevoeligheid van de kritische dekkingsgraad voor de rentestand, zijn in de volgende tabellen de kritische dekkingsgraden weergegeven bij de huidige rentestand maar ook bij een rentestand die 1%-punt hoger of lager is.

Tabel 2.2 Kritische dekkingsgraad eind 2023 obv behalen invaardekkingsgraad (uiterlijk 1 januari 2026)

Rente	
RTS	99,1%
RTS + 1%-punt	97,8%
RTS +/- 1%-punt	100,5%

2.4 Definitie crisis

De doelstelling van Bpf Banden en Wielen staat verwoord in de statuten.

De stichting heeft ten doel:

- het verlenen van pensioenen aan de werknemers, in dienstbetrekking werkzaam zijnde of geweest zijnde bij de aangesloten ondernemingen, alsmede na het overlijden van die werknemers uitkeringen te verstrekken aan hun nabestaanden en wezen op de wijze, als nader omschreven in het pensioenreglement.

Financiële crisis

Het bestuur van Bpf Banden en Wielen vindt dat er sprake is van een crisissituatie indien het niet (meer) mogelijk is om op basis van de beschikbare middelen de regeling binnen de richtlijnen van DNB adequaat uit te voeren.

Deze situatie wordt door het bestuur als volgt vertaald:

Op basis van de veronderstelling dat uitsluitend het korten van aanspraken en uitkeringen mogelijk is en dat er geen andere maatregelen voor handen zijn, beschouwt het bestuur van Bpf Banden en Wielen een actuele dekkingsgraad, waarbij het onvermijdelijk is om een korting door te voeren om op de beoogde invaardatum (1 januari 2026) een actuele dekkingsgraad van ten minste de invaardekkingsgraad te behalen, als een crisissituatie. Hierbij wordt de invaardekkingsgraad voorlopig op 102% gesteld. Tevens is een dekkingsgraad onder de ondergrens van 90% een crisissituatie.

3. Inventarisatie crisismaatregelen

Dit hoofdstuk bevat een inventarisatie die het bestuur van Bpf Banden en Wielen heeft gemaakt van alle mogelijke maatregelen.

3.1 Juridisch kader

Het fonds hanteert als financiële sturingsmiddelen het premiebeleid, het toeslagbeleid en het beleggingsbeleid. Tevens kan het fonds in overleg met en nadat hiervoor toestemming is verkregen van sociale partners de pensioenovereenkomst aanpassen waar het de opbouw van toekomstige aanspraken betreft. Het fonds kan als laatste middel de pensioenaanspraken en pensioenrechten verminderen.

3.2 Beleggingsbeleid aanpassen

Doel van het beleggingsbeleid is het voorkomen van dekkingstekort en korten van aanspraken ofwel het nakomen van de nominale verplichtingen, en tevens het realiseren van de toeslagambitie. Afhankelijk van de gekozen definitie voor een crisissituatie kan het bestuur het beleggingsbeleid aanpassen. Bij de hier gekozen definitie is invulling gegeven aan de situatie dat je er al zit en van daaruit weer wilt herstellen. Dan is een aanpassing van het beleggingsbeleid in eerste instantie niet voor de hand liggend. Het beleggingsbeleid kan er uiteraard wel bij helpen om niet in de crisissituatie terecht te komen of minder diep weg te zakken. Dit kan worden vormgegeven door bij bepaalde grenzen van de dekkingsgraad risico's af te bouwen. In dat kader merken wij op dat het bestaande strategische beleggingsbeleid van Bpf Banden en Wielen een defensiever beleggingsbeleid kent bij een beleidsdekkingsgraad beneden 105%.

Juridisch kader

De beslissingsbevoegdheid met betrekking tot het beleggingsbeleid ligt bij het bestuur.

Groepen die door deze maatregel worden geraakt

- Allen

Effectiviteit maatregel op financiële positie

- Afhankelijk van maatregel

3.3 Lagere toeslagen

Het bestuur streeft er naar om de opgebouwde pensioenrechten van de actieven en de pensioenaanspraken van de slapers en de ingegane pensioenen jaarlijks aan te passen. Het uitgangspunt voor de toeslag is de ontwikkeling van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerde afgeleide consumentenprijsindex voor alle bestedingen, in het jaar voorafgaand aan de maand oktober gelegen vóór de desbetreffende eerste januari.

De toeslagambitie bedraagt 100% van de stijging van de CPI.

Voorwaarde voor het verlenen van de toeslagen is dat de indexatie toekomstbestendig dient te zijn. Dit impliceert dat er vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110% toeslagen verleend kunnen worden.

Voor deze voorwaardelijk toeslagen is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald.

Het toeslagbeleid kent eveneens een inhaalindexatie, zoals in de ABTN is toegelicht.

Door toepassing van het transitie-FTK vanaf 1 juli 2023, heeft het fonds de mogelijkheid om het toeslagbeleid te versoepelen. Het fonds acht het vermijden van kortingen van groter belang. Het toeslagbeleid is daarom niet aangepast naar aanleiding van de toepassing van het transitie-FTK.

In het geval van een crisis of een kritieke situatie kan het toeslaginstrument worden benut. Het achterwege laten van toeslagverlening heeft in potentie een groot positief effect op de ontwikkeling van de financiële positie. Dit is echter alleen van toepassing als de financiële positie relatief hoog is (vanaf 110%). Bij een beleidsdekkingsgraad onder

110% vindt immers al geen toeslagverlening plaats. Het besluit tot het niet verlenen van een toeslag raakt alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden aan de regeling in hun (toekomstige) koopkracht.

Juridisch kader

De beslissingsbevoegdheid inzake toeslagverlening ligt bij het bestuur op grond van:

- Pensioenreglement Bpf Banden en Wielen: [artikel 5.1](#).

Groepen die door deze maatregel worden geraakt

- Actieven
- Slapers
- Pensioengerechtigden

Effectiviteit maatregel op financiële positie

- Laag indien er sprake is van een relatief slechte financiële positie.
- Hoog als de financiële positie gezond is.

3.4 Premie verhogen

De premie in 2024 bedraagt 28,3% van de pensioengrondslagsom. Van de totale premie komt 60% voor rekening van de werkgever en 40% voor rekening van de actieve deelnemer. De premie is ten opzichte van vorige jaren niet gewijzigd. Jaarlijks stelt het bestuur vast of de premie voldoet aan wet- en regelgeving rond de kostendeekkende premie.

Juridisch kader

De premie voor de uitvoering van de verplichte pensioenregeling wordt door het bestuur, gehoord hebbende de CAO-partijen vastgesteld en zo nodig gewijzigd.

- Uitvoeringsreglement Bpf Banden en Wielen: [artikel 2.1](#)

Groepen die door deze maatregel kunnen worden geraakt

- Werkgevers.
- Actieven.

Effectiviteit maatregel op herstel

- Gemiddeld (zie tabel).

Tabel 3.2 Premieverhoging

Premieverhoging in %-punt	1%
<i>Stijging in dekkingsgraad</i>	
effect na 1 jaar	0,2%
effect na 2 jaar	0,4%
effect na 5 jaar	0,9%

Als de premie wordt verhoogd met 1%-punt, dan is de dekkingsgraad aan het einde van de invaartermijn van 2 jaar (1 januari 2024 tot 1 januari 2026) 0,4%-punt hoger.

Het premie-instrument is de enige maatregel waarbij ook werkgevers aan het behalen van de invaardekkingsgraad op het beoogde transitie-moment bijdragen (in de vorm van een premieverhoging).

3.5 Versoberen van de regeling

De pensioenregeling kan (tijdelijk) worden versoberd tijdens een crisisperiode. Bpf Banden en Wielen onderscheidt de volgende mogelijkheden:

- Verlaging opbouwpercentage.
- Verlaging pensioengrondslag door verhoging franchise.
- Verlaging pensioengrondslag door verlaging van het maximaal pensioengevend loon.
- Partnerpensioen op risicobasis.
- Het laten vervallen van tijdelijk partnerpensioen op risicobasis.

Deze paragraaf beschrijft de genoemde 6 mogelijkheden om de regeling te versoberen. Op basis van het overleg tussen het bestuur van Bpf Banden en Wielen en CAO-partijen lijken alleen de eerste en de laatste optie realistisch. Daarom zijn alleen deze twee mogelijkheden cijfermatig uitgewerkt. De vierde optie heeft ook een materieel effect maar kan in feite gezien worden als een alternatieve invulling van de eerste mogelijkheid.

Verlaging opbouwpercentage

Het opbouwpercentage voor ouderdomspensioen bedraagt 1,6% van de pensioengrondslag. Het partnerpensioen bedraagt 70% van het ouderdomspensioen. Vanaf 2022 geldt met betrekking tot het partnerpensioen² dat 50% hiervan op opbouw- en 50% op risicobasis geschiedt. Voor ieder kind bedraagt het wezenpensioen 20% van het te bereiken partnerpensioen. Daarnaast kent de regeling tevens een tijdelijk partnerpensioen.

Door het opbouwpercentage te verlagen en de premie gelijk te houden zal dit een positief effect op de dekkingsgraad hebben.

Juridisch kader

- De beslissingsbevoegdheid inzake de verlaging van het opbouwpercentage ligt bij sociale partners.

Groepen die door deze maatregel worden geraakt

- Actieven (relatief, vooral de hogere inkomens aangezien zij na pensionering een groter deel tweede pijler pensioen hebben naast hun AOW uitkering).

Effectiviteit maatregel op herstel

- Gemiddeld (zie onderstaande tabel).

Tabel 3.3 Verlaging opbouwpercentage bij een gelijkblijvende premie

Verlaging van opbouw% (standaard 1,6%)	Opbouw 1,5%
<i>Stijging in dekkingsgraad</i>	
effect na 1 jaar	0,2%
effect na 2 jaar	0,5%
effect na 5 jaar	1,3%

Als het opbouwpercentage wordt verlaagd van 1,6% naar 1,5% en de totale premie-inkomsten blijven gelijk, dan is de dekkingsgraad aan het einde van de invaartermijn van 2 jaar (1 januari 2024 tot 1 januari 2026) 0,5%-punt hoger.

² Van 70% van het ouderdomspensioen

Verlaging pensioengrondslag door verhoging franchise

Bpf Banden en Wielen kent een franchise van € 14.960,- (per 1 januari 2024) in de regeling. Verhoging van de franchise verlaagt de pensioengrondslag waardoor er minder pensioen wordt opgebouwd. Invoering van een hogere franchise treft de actieven met lagere inkomens harder dan de actieven met hogere inkomens.

Verhoging van de franchise leidt tot lagere opbouw en ook daardoor tot een lagere feitelijke premie. De feitelijke premie wordt immers uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag en als gevolg van een hogere franchise zal de pensioengrondslag dalen. Hierdoor is de effectiviteit van de maatregel zeer gering, tenzij de verhoging van de franchise tegelijkertijd gepaard gaat met een verhoging van de doorsneepremie zodanig dat het absolute bedrag van de feitelijke premie ongewijzigd blijft.

Juridisch kader

De beslissingsbevoegdheid met betrekking tot de verlaging van de pensioengrondslag door verhoging van de franchise ligt bij sociale partners.

Groepen die door deze maatregel worden geraakt

- Bij ongewijzigd doorsneepremie%: Actieven : lagere opbouw en lagere premie
Werkgevers : lagere premie
- Indien absoluut doorsneepremiebedrag ongewijzigd: Actieven: lagere opbouw bij gelijke premie

Verhoging van de franchise beïnvloedt de solidariteit tussen hoge en lage inkomens. De lagere inkomens worden meer getroffen dan de hogere inkomens.

Effectiviteit maatregel op herstel

- Laag tot gemiddeld, dit is mede afhankelijk van de hoogte van de feitelijke premie, indien de franchiseverhoging niet tevens gepaard gaat met een verhoging van het doorsneepremiepercentage dan is de effectiviteit laag.

Verlaging pensioengrondslag door maximering salaris

Bpf Banden en Wielen kent een maximaal pensioengevend loon in de regeling van € 137.800,- (per 1 januari 2024). Verlagen van het maximale pensioengevend loon kan een verlaging van de pensioengrondslag tot gevolg hebben waardoor er minder pensioen wordt opgebouwd. Verlagen van het maximale pensioengevend loon treft alleen de actieven met een pensioengevend salaris dat hoger is dan het maximum.

Verlaging van het maximum pensioengevend loon leidt tot een lagere opbouw en ook tot een lagere feitelijke premie. En daarmee is de effectiviteit van de maatregel zeer gering, tenzij de verlaging van het maximum pensioengevend loon alleen wordt toegepast op de opbouw en niet op de feitelijke premie of deze verlaging tegelijkertijd gepaard gaat met een verhoging van de doorsneepremie zodanig dat het absolute bedrag van de feitelijke premie ongewijzigd blijft.

Juridisch kader

De beslissingsbevoegdheid inzake de verlaging van de pensioengrondslag door verlaging van het maximum pensioengevend salaris ligt bij sociale partners, omdat dit een aanpassing van de pensioenovereenkomst betreft.

Groepen die door deze maatregel worden geraakt

- Bij ongewijzigd doorsneepremie%: Actieven met een salaris gelegen boven het maximale pensioengevend loon: lagere opbouw en eventueel lagere premie (indien het lagere maximum pensioengevend loon ook geldt voor de feitelijke premie)
Werkgevers: eventueel lagere premie (indien het lagere pensioengevend loon ook geldt voor de feitelijke premie)

- Indien absoluut doorsneepremiebedrag ongewijzigd: Actieven met een salaris gelegen boven het maximale pensioengevend loon: lagere opbouw bij gelijke premie

Verlaging van het maximum pensioengevend loon voor alleen de pensioenopbouw beïnvloedt de solidariteit tussen hoge en lage inkomens. Dit leidt, uitsluitend voor actieve deelnemers die op dit ogenblik een salaris hebben dat boven het maximale pensioengevend loon ligt, tot lagere pensioenopbouw en daarmee (bij een ongewijzigd doorsneepremiepercentage) ook tot een lagere feitelijke premie. De effectiviteit van de maatregel is naar verwachting gering, aangezien ook een relatief klein deel van de actieve deelnemers een pensioengevend salaris hebben dat hoger is dan het maximum pensioengevend loon.

Effectiviteit maatregel op herstel

- Laag

Partnerpensioen op risicobasis

Bpf Banden en Wielen kent een partnerpensioen dat wordt gefinancierd op kapitaalbasis. Dit betekent dat er gespaard wordt voor partnerpensioen en dat ook slapers en pensioengerechtigden nog recht hebben op het opgebouwde partnerpensioen. Voor 2024 is het partnerpensioen voor 50% op risicobasis verzekerd; de overige 50% van het partnerpensioen blijft gefinancierd op kapitaalbasis. In het overbruggingsplan is met deze versobering rekening gehouden. Op pensioneringsdatum bestaat het recht om het opgebouwde partnerpensioen om te ruilen in ouderdomspensioen of het ouderdomspensioen gedeeltelijk om te ruilen in partnerpensioen.

(Verdere) financiering van het partnerpensioen op risicobasis zou een versobering van de regeling betekenen. Alleen actieven hebben dan nog recht op een verzekerd partnerpensioen. Als ze de sector verlaten of met ouderdomspensioen gaan, is er geen sprake van opgebouwde rechten. Een deel van het opgebouwde ouderdomspensioen zal dan dienen te worden uitgeruild voor medeverzekerd partnerpensioen. Een partnerpensioen op risicobasis leidt tot een lagere (gedempte) kostendekkende premie.

Juridisch kader

De beslissingsbevoegdheid inzake een partnerpensioen op risicobasis ligt bij sociale partners omdat dit een aanpassing van de pensioenovereenkomst betreft.

Groepen die door deze maatregel worden geraakt

- Actieven, bij pensionering of uitdiensttreding vervalt recht op partnerpensioen dat verzekerd is op risicobasis

Effectiviteit maatregel op herstel

- Gemiddeld. Het effect van deze versobering zal op korte termijn een geringe stijging van de dekkingsgraad tot gevolg hebben. Op de lange termijn zal deze versobering in een grotere stijging van de dekkingsgraad resulteren.

Laten vervallen van tijdelijk partnerpensioen op risicobasis

Bpf Banden en Wielen kent een tijdelijk partnerpensioen dat wordt gefinancierd op risicobasis.

Het tijdelijk partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden

van de deelnemer of de gepensioneerde deelnemer die direct voorafgaand aan zijn pensionering deelnemer was.

Het tijdelijk partnerpensioen wordt aan de partner uitgekeerd tot de eerste dag van de maand waarin deze de

AOW-gerechtigde leeftijd bereikt of tot de eerste dag van de maand volgend op diens eerdere overlijden.

Het laten vervallen van het tijdelijk partnerpensioen op risicobasis betekent een versobering van de regeling. Alleen de gepensioneerde deelnemers die voordat het tijdelijk partnerpensioen wordt afgeschaft al uit actieve dienst gepensioneerd zijn, behouden dan nog recht op een tijdelijk partnerpensioen.

Het afschaffen van het tijdelijk partnerpensioen op risicobasis leidt tot een lagere (gedempte) kostendekkende premie.

Juridisch kader

De beslissingsbevoegdheid inzake het afschaffen van het tijdelijk partnerpensioen op risicobasis ligt bij sociale partners omdat dit een aanpassing van de pensioenovereenkomst betreft.

Groepen die door deze maatregel worden geraakt

- Partners van actieve deelnemers.

Effectiviteit maatregel op herstel

- Laag.

3.6 Afstappen van het transitie-FTK en terug naar huidig FTK

Bpf Banden en Wielen heeft de bevoegdheid om ervoor te kiezen niet langer gebruik te maken van het transitie-FTK en terug te gaan naar het huidig FTK. Hierbij dient de evenwichtigheid van deze keuze onderbouwd te worden. Indien besloten wordt om niet langer gebruik te maken van het transitie-FTK, zullen de regels van het huidig FTK weer van toepassing zijn.

Juridisch kader

De keuze om af te stappen van het transitie-FTK wordt door het bestuur, gehoord hebbende de CAO partijen, gemaakt.

Groepen die door deze maatregel kunnen worden geraakt

- Alle.

Effectiviteit maatregel op herstel

- Afhankelijk van de financiële situatie van het fonds.

3.7 Uitkeringen en aanspraken korten

Een pensioenfonds kan de uitkeringen en aanspraken uitsluitend korten als het niet mogelijk is om binnen de gekozen invaartermijn van 2 jaar (1 januari 2024 tot 1 januari 2026) de voorlopige invaardeckingsgraad te behalen en als alle andere maatregelen zijn ingezet om het behalen van de invaardeckingsgraad te bespoedigen. Dit geldt eveneens bij een dekkingsgraad beneden 90%. Het korten van de uitkeringen en aanspraken is dus een uiterste noodmaatregel en kan alleen ingezet worden om het benodigde noodzakelijke herstel te bereiken. Met betrekking tot de situatie per 31 december 2023 geldt dat er niet hoeft te worden gekort indien de dekkingsgraad per die datum ten minste 90% bedraagt én indien in het overbruggingsplan wordt aangetoond dat de actuele dekkingsgraad op de beoogde invaardatum ten minste gelijk is aan de beoogde invaardeckingsgraad.

De dekkingsgraad per 31 december 2023 is hoger dan de voorlopige invaardeckingsgraad en hoger dan 90%. Op basis van het reguliere fondsbeleid wordt in het overbruggingsplan verwacht dat de actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds ook tot ná 1 januari 2026 (mocht dit invaarmoment uitgesteld worden) niet onder de invaardeckingsgraad komt. Dit betekent dat per 31 december 2023 geen kortingsmaatregelen volgens de regels van het transitie-FTK benodigd zijn.

Het is mogelijk om verschillende kortingspercentages te hanteren voor verschillende groepen. Onderscheid kan gemaakt worden naar pensioensoorten en belanghebbenden. Het is belangrijk om een goede belangenafweging te maken. Hierin moeten de al genomen maatregelen en hun effect op herstel worden meegenomen. Opgemerkt wordt dat bij differentiatie van de kortingspercentages de groepen een verschillend deel van het tekort voor hun rekening nemen.

Juridisch kader

De beslissingsbevoegdheid inzake het korten van uitkeringen en aanspraken ligt bij het bestuur op grond van:

- Pensioenreglement Bpf Banden en Wielen: Artikel 5.2.

Groepen die door deze maatregel kunnen worden geraakt

- Actieven, Slapers
- Pensioengerechtigden

Effectiviteit maatregel op herstel

- Hoog

De effectiviteit van deze maatregel is hoog. Een kortingsmaatregel werkt immers 1-op-1 door op de dekkingsgraad van het fonds. Volledigheishalve wordt opgemerkt dat een kortingsmaatregel als een ultimatum remedium dient te worden gezien. Overige maatregelen dienen eerst genomen te worden alvorens een kortingsmaatregel kan worden genomen.

3.7 Samenvatting

De volgende tabel geeft een overzicht van de mogelijke maatregelen. De laatste kolom geeft per maatregel aan waar de beslissingsbevoegdheid ligt.

Tabel 3.4 Samenvatting

Maatregel	Belangengroepen	Effectiviteit	Beslissingsbevoegdheid
Beleggingsbeleid aanpassen	allen	afhankelijk van aanpassing	bestuur
Lagere indexatie	actieven slapers pensioengerechtigden	laag bij ongezonde financiële positie hoog bij gezonde financiële positie	bestuur
Premie verhogen	werkgevers actieven	gemiddeld	bestuur in overleg met sociale partners
Versoberen regeling			
1. verlagen opbouwpercentage	actieven	gemiddeld	sociale partners
2. verhogen franchise	actieven	laag tot gemiddeld	sociale partners
3. maximering pensioengrondslag	actieven	laag	sociale partners
4. partnerpensioen op risicobasis	actieven	gemiddeld	sociale partners
5. laten vervallen tijdelijk partnerpensioen	actieven	laag	sociale partners
Afstappen van het transitie-FTK en teruggaan naar huidig FTK	allen	afhankelijk van financiële positie	bestuur in overleg met sociale partners
Korten van uitkeringen en aanspraken	actieven slapers pensioengerechtigden	hoog	bestuur

4. Selectie

Dit hoofdstuk geeft de door het bestuur van Bpf Banden en Wielen gemaakte keuze weer uit de mogelijke maatregelen die in de vorige stap zijn geïnventariseerd.

4.1 Beleggingsbeleid

Het bestuur zal in een crisissituatie het beleggingsbeleid aanpassen als hier aanleiding toe is. Op welke manier het beleid zal worden aangepast, is afhankelijk van de aard van de crisis.

4.2 Lagere toeslagverlening

In het transitie-FTK is het toeslagbeleid gelijk verondersteld aan het beleid in het huidige FTK. Conform het huidige FTK dient het toeslagbeleid toekomstbestendig te zijn. Dit betekent dat toeslagverlening mogelijk is vanaf beleidsdekkingsgraad 110%. Het bestuur heeft ervoor gekozen om het indexatie-instrument in te zetten in crisissituatie. Dat betekent dat er bij een ongezonde financiële positie in beginsel geen toeslag wordt verleend aan de actieven, slapers en pensioengerechtigden. Actieven en slapers kunnen in de toekomst een lagere pensioenuitkering verwachten. Des te jonger deze actieven en slapers zijn, des te meer tijd ze hebben om hier op te anticiperen. Pensioengerechtigden verliezen direct koopkracht.

4.3 Verhoging premie

Het bestuur stelt de premie vast volgens de richtlijnen in de ABTN. Het bestuur moet er altijd voor zorgen dat de premie kostendekkend is. Daarnaast kan het bestuur in een situatie van dekkingstekort kiezen voor een premie die bijdraagt aan het behalen van de invaardekkingsgraad. In dat geval is toestemming van de CAO-partijen noodzakelijk. In een crisissituatie kan het bestuur de herstelopslag verhogen. De werkgevers en actieven dragen dan ook bij aan herstel door het verhogen van de inkomsten. De CAO-partijen hebben in het verleden aangegeven geen hogere premie te willen betalen.

4.4 Versobering regeling

In een crisissituatie zal het bestuur de sociale partners adviseren om de regeling te hervormen om zo meer ruimte te creëren voor een sneller herstel. Het bestuur zal de sociale partners in eerste instantie adviseren om in dit hervormingstraject alle hiervoor genoemde maatregelen te betrekken en te onderzoeken welke combinatie van maatregelen het meest effectief is en waarbij tevens een effectieve belangenafweging gewaarborgd is.

Daarbij benadrukt het bestuur dat onderstaande aspecten speciale aandacht verdienen:

- Verhoging van de franchise of verlaging van het maximum pensioengevend loon kan de onderlinge solidariteit tussen hoge en lage inkomens beïnvloeden en is naar verwachting weinig effectief³;
- De overgang naar een partnerpensioen op volledig risicobasis leidt tot minder complexiteit in de communicatie en is meer effectief;
- Het afschaffen van tijdelijk partnerpensioen op risicobasis is naar verwachting weinig effectief;
- Het is mogelijk om het opbouwpercentage te verlagen en na pensionering op de pensioenleeftijd na 47 dienstjaren nog circa 70% van het gemiddeld salaris minus de franchise te ontvangen;

³ Hierbij is ervan uitgegaan dat dezelfde aanpassingen gelden voor de feitelijke premie. Indien voor de opbouw verschillende franchises en maximum pensioengevend loon wordt gehanteerd, dan neemt de effectiviteit van deze maatregel toenemen. De mate hiervan is afhankelijk van de precieze maatregel. Hierbij wordt opgemerkt dat de verhouding tussen de premie en de totale Technische Voorzieningen van het fonds relatief beperkt is waardoor er relatief grote maatregelen benodigd zijn voor een positieve ontwikkeling op de dekkingsgraad.

4.5 Korten uitkeringen en aanspraken

Het bestuur heeft besloten dat het korten van uitkeringen en aanspraken als uiterste noodmaatregel wordt ingezet. Alvorens tot deze crisismaatregel wordt besloten zal het bestuur de hiervoor genoemde maatregelen zoveel mogelijk willen inzetten. In geval van korting van uitkeringen en aanspraken zal het bestuur bij de hoogte hiervan rekening houden met de belangen van alle deelnemers; te weten de actieven, slapers en pensioengerechtigden. Hierbij zal het bestuur ook de bijdrage in ogenschouw nemen die de actieven al hebben geleverd bijvoorbeeld in de vorm van de hoogte van de premie of de versobering van de regeling, en die de slapers en pensioengerechtigden al hebben geleverd in de vorm van koopkrachtverlies door gemiste toeslagen.

5. Prioritering

Het bestuur geeft in dit hoofdstuk weer wat de prioritering is van de geselecteerde maatregelen. Tevens laat het per maatregel het effect op het overbruggingsplan zien en het effect van het gehele pakket aan maatregelen.

Het bestuur streeft naar een evenwichtige belangenbehartiging van alle belanghebbenden. Bij de prioritering heeft het bestuur de volgende uitgangspunten gehanteerd in het kader van deze evenwichtige belangenbehartiging:

- Alle vier groepen belanghebbenden (actieven, slapers, pensioengerechtigden en werkgevers) dragen bij aan het herstel.
- De lasten worden zo veel mogelijk gelijk verdeeld over de jongeren en ouderen binnen het fonds.

Het bestuur beseft daarbij dat de inschatting van de bijdragen van de vier groepen (actieven, slapers, pensioengerechtigden en werkgevers) lastig te maken is. Op totaalniveau is dit uiteraard wel te bepalen, op individueel niveau én in tijdsvolgorde is dit niet altijd goed mogelijk. Desondanks hanteert het bestuur wel het uitgangspunt dat alle vier groepen belanghebbenden bijdragen aan het herstel.

Wijze van rekening houden met evenwichtige belangenbehartiging

- Actieve en gewezen deelnemers en pensioengerechtigden krijgen als eerste te maken met het effect van een verslechtering van de financiële positie. Zij krijgen geen toeslagen meer. Dit beïnvloedt hun koopkracht in de loop van de tijd negatief.
- Uitgaande van evenwichtige belangenafweging moeten werkgevers en actieve deelnemers zorg dragen voor een kostendekkende premie en kunnen kiezen voor een premie die bijdraagt aan het behalen van de invaardeckingsgraad. Een hogere premie in de vorm van een (tijdelijke) opslag is daadwerkelijk een bijdrage van werkgevers en actieven. Dit beïnvloedt de koopkracht voor actieven negatief (doordat er meer premie moet worden afgestaan) en zorgt voor een stijging van de loonkosten voor de werkgevers.
- Versobering van de regeling raakt alleen actieve deelnemers. Dit beïnvloedt hun pensioenuitkering in de toekomst. Versobering om de premie kostendekkend te maken is een noodzakelijke maatregel. Een versobering om het behalen van de invaardeckingsgraad te bespoedigen wordt gezien als een extra bijdrage van de actieve deelnemers.
- Als het nodig is om te korten, zal het bestuur alle bovenstaande inspanningen meenemen om tot een zo eerlijk mogelijke verdeling van de korting van aanspraken en uitkeringen te komen tussen de verschillende belanghebbenden.

5.1 Aanpassen beleggingsbeleid

Het bestuur zal het beleggingsbeleid aanpassen als daar aanleiding toe is.

5.2 Lagere toeslag

Als de dekkingsgraad lager is dan 110% zal er geen toeslag meer plaatsvinden. Aangezien dit al het beleid van het bestuur is, heeft deze maatregel de hoogste prioriteit naast een eventuele aanpassing van het beleggingsbeleid.

5.3 Premie verhogen

Als het toeslag-instrument is uitgewerkt, volgt mogelijk een premieverhoging. Een verhoging van de premie draagt bij aan de herstelkracht van het fonds. De premie dient kostendekkend te zijn. Daarnaast kan worden nagegaan of de premie, als de dekkingsgraad lager is dan de invaardekkingsgraad, al dan niet bijdraagt aan het behalen van de invaardekkingsgraad. Als dit niet het geval is kan desgewenst worden onderzocht of dit bereikt kan worden met een verhoging van de premie. Het fonds dient echter de belangen van alle belanghebbenden binnen het fonds evenwichtig af te wegen.

5.4 Versoberen van regeling door combinatie van beschikbare instrumenten

Indien verdere premieverhoging niet of slechts gedeeltelijk haalbaar is, of indien de premie niet voldoet aan de wettelijke vereisten, dan kan ook de regeling worden versoberd door inzet van een combinatie van onderstaande instrumenten:

- Verlaging opbouwpercentage.
- Verlaging pensioengrondslag door verhoging franchise (eventueel toegepast op alleen de opbouw en niet de feitelijke premie).
- Verlaging pensioengrondslag door verlaging van het maximaal pensioengevend loon (eventueel toegepast op alleen de opbouw en niet de feitelijke premie).
- Partnerpensioen op volledig risicobasis.
- Het laten vervallen van tijdelijk partnerpensioen op risicobasis.

5.5 Verlagen opbouwpercentage / Partnerpensioen op volledig risicobasis

Indien het niet mogelijk blijkt te zijn om de regeling te versoberen door toepassing van een combinatie van de beschikbare instrumenten, onder de voorwaarde dat de evenwichtige belangafweging gewaarborgd blijft, kan ook het opbouwpercentage verlaagd worden of overgestapt worden op partnerpensioen op volledig risicobasis.

5.6 Kortten van uitkeringen en aanspraken

Pas als er geen maatregelen meer resteren, zal het bestuur over gaan tot korten van uitkeringen en aanspraken. Dit is een laatste noodmaatregel. Het bestuur kan besluiten gedifferentieerd te korten (afhankelijk van de bijdrage die de verschillende belanghebbenden al hebben gedaan).

Hieronder wordt een nadere uitwerking geschetst waarin het fonds in crisissituatie verkeert.

De actuele dekkingsgraad in het overbruggingsplan is op het invaarmoment lager dan de invaardekkingsgraad

Het bestuur zal de CAO-partijen verzoeken maatregelen te nemen zodat de actuele dekkingsgraad van het fonds naar verwachting op het invaarmoment ten minste gelijk is aan de invaardekkingsgraad. Het bestuur adviseert de CAO-partijen gebruik te maken van de sturingsmiddelen conform de hiervoor beschreven prioritering. Het indexatie-instrument zal in dit geval niet van toepassing zijn, omdat volgens het fondsbeleid al geen toeslag meer verleend mag worden onder een beleidsdekkingsgraad van 110%. Als de CAO-partijen niet binnen een redelijke termijn tot de benodigde maatregelen besluiten of als de genomen maatregelen niet voldoende blijken te zijn en hierdoor de actuele dekkingsgraad van het fonds naar verwachting op het invaarmoment lager is dan de invaardekkingsgraad, dan is het bestuur – conform het transitie-FTK – verplicht om een korting toe te passen op aanspraken en pensioenrechten. De korting kan gespreid worden over de periode tot het transitiemoment. Indien de korting wordt gespreid en zolang nog geen implementatieplan is ingediend, is de eerste korting onvoorwaardelijk. De toekomstige kortingen zijn voorwaardelijk en afhankelijk van de ontwikkeling van de dekkingsgraad. De onvoorwaardelijke korting dient direct in de dekkingsgraad genomen te worden. Het bestuur is bevoegd deze maatregel toe te passen zonder toestemming van de CAO-partijen.

Bij een dekkingsgraad onder 90% dient een onvoorwaardelijke korting te worden doorgevoerd. Ook deze korting kan worden gespreid maar blijft onvoorwaardelijk en dient direct in de boeken te worden genomen.

6. Afronding

Dit hoofdstuk geeft antwoord op de negen vragen behorende bij het financieel crisisplan en is als bijlage bij de ABTN gevoegd. In dit hoofdstuk wordt samengevat hoe het crisisplan er uiteindelijk uitziet. In aanvulling op de voorgaande hoofdstukken komen in dit hoofdstuk het communicatietraject en het besluitvormingstraject aan de orde.

6.1 Wanneer is er sprake van een crisis?

Het bestuur van Bpf Banden en Wielen vindt dat er sprake is van een crisissituatie indien het niet (meer) mogelijk is om op basis van de beschikbare middelen de regeling binnen de richtlijnen van DNB adequaat uit te voeren.

Deze situatie wordt door het bestuur als volgt vertaald.

Op basis van de veronderstelling dat uitsluitend het korten van aanspraken en uitkeringen mogelijk is en dat er geen andere maatregelen voor handen zijn, beschouwt het bestuur van Bpf Banden en Wielen een (beleids)dekkingsgraad, waarbij het onvermijdelijk is om een korting door te voeren om op de invaardatum (1 januari 2026) een actuele dekkingsgraad van ten minste de invaardekkingsgraad te behalen, als een crisissituatie. Hierbij wordt de invaardekkingsgraad voorlopig op 102% gesteld. Dit geldt tevens voor een dekkingsgraad onder de ondergrens van 90%.

6.2 Bij welke dekkingsgraad kan Bpf Banden en Wielen er zonder korten niet meer uitkomen?

De volgende tabel geeft de kritische dekkingsgraden bij verschillende standen van de rente.

Tabel 6.1 Kritische dekkingsgraad obv behalen invaardekkingsgraad (uiterlijk 1 januari 2026)

Rente	
RTS	99,1%
RTS + 1%-punt	97,8%
RTS +/- 1%-punt	100,5%

6.3 Welke maatregelen staan ter beschikking?

De volgende tabel geeft alle mogelijke crisismaatregelen weer. In beginsel zullen de maatregelen tijdelijk worden ingezet.

Tabel 6.3 Beschikbare maatregelen

Maatregel	Belangengroepen	Effectiviteit	Beslissingsbevoegdheid
Beleggingsbeleid aanpassen	allen	afhankelijk van aanpassing	Bestuur
Lagere indexatie	actieven slapers pensioengerechtigden	laag bij ongezonde financiële positie hoog bij gezonde financiële positie	bestuur
Premie verhogen	werkgevers	gemiddeld	bestuur in overleg

	actieven		met sociale partners
<hr/>			
Versoberen regeling			
1. verlagen opbouwpercentage	actieven	gemiddeld	sociale partners
2. verhogen franchise	actieven	laag tot gemiddeld	sociale partners
3. maximering pensioengrondslag	actieven	laag	sociale partners
4. partnerpensioen op volledig risicobasis	actieven	gemiddeld	sociale partners
5. laten vervallen tijdelijk partnerpensioen	actieven	laag	sociale partners
<hr/>			
Afstappen van het transitie- FTK en teruggaan naar het huidig FTK	allen	afhankelijk van financiële positie	bestuur in overleg met sociale partners
<hr/>			
Korten van uitkeringen en aanspraken	actieven slapers pensioengerechtigden	hoog	bestuur
<hr/>			

6.4 Hoe realistisch is de inzet van die maatregelen?

Het aanpassen van het beleggingsbeleid is mogelijk. Dit geldt ook voor het verlagen van de toeslagen voor de alle deelnemers aan de pensioenregeling. Dit is immers staand beleid en de bevoegdheid ligt volledig het bestuur.

Verhoging van de premie is afhankelijk van de omstandigheden in de branche en het draagvlak voor premieverhoging bij de sociale partners. Het bestuur acht een versoering van de regeling mogelijk. Het bestuur adviseert om in eerste instantie te onderzoeken of versoering door middel van een combinatie van alle beschikbare instrumenten mogelijk is, onder de voorwaarde dat hierbij een evenwichtige belangenafweging gewaarborgd blijft. Indien dit niet mogelijk blijkt te zijn, acht het bestuur een verlaging van het opbouwpercentage en/of het partnerpensioen op volledig risicobasis tot een mogelijkheid.

De beslissingsbevoegdheid om de regeling te versoeren ligt echter bij sociale partners.

Het bestuur heeft tot slot de bevoegdheid om de uitkeringen en aanspraken te korten, en acht dit een realistische noodmaatregel. Indien (enkel of onder meer) een voorgenomen besluit tot korten wordt genomen, zal het fonds, bij gebleken onafwendbaarheid hiervan, overgaan tot het korten van pensioenaanspraken. Afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad is een bepaalde korting noodzakelijk. De kritische dekkingsgraden die eerder zijn weergegeven, geven aan wanneer een korting noodzakelijk is.

6.5 Wat is het financiële effect van de maatregelen?

Een indicatie van de effecten staat in de tabel met een overzicht van de beschikbare maatregelen. Voor een nadere indicatie wordt verwezen naar de uitkomsten in hoofdstuk 3. Alle maatregelen en financiële effecten zullen door het bestuur worden afgewogen in de maatschappelijke context op het moment van de crisis.

Het bestuur heeft besloten tot de volgende prioritering:

1. Als eerste zal het bestuur het beleggingsbeleid aanpassen als hier aanleiding toe is.
2. Vervolgens zal de toeslag worden verlaagd.
3. Daarna zal het bestuur overwegen een (tijdelijke) herstellpremie door te voeren. Hierbij wordt aangemerkt dat het bestuur een maximum aan de te heffen premie zal stellen.
4. Daarna zal het bestuur het versoeren van de regeling overwegen. De voorgaande maatregel kan (ook) in combinatie met het versoeren van de regeling worden doorgevoerd.
5. Als de actuele dekkingsgraad verder is weggezakt zodoende dat de dekkingsgraad, ook na inzet van bovenstaande maatregelen, naar verwachting op het invaarmoment lager is dan de invaardekkingsgraad, dan zal het bestuur dienen over te gaan tot het korten van aanspraken en uitkeringen. Er bestaat de mogelijkheid om de korting te spreiden. De spreidingsperiode is gelijk aan de periode tot het transitiemoment. Zolang nog geen implementatieplan is ingediend, is de eerste korting onvoorwaardelijk en dient deze korting direct in de boeken genomen te worden. De toekomstige kortingen zijn voorwaardelijk en zijn afhankelijk van de ontwikkeling van de dekkingsgraad. Bij een dekkingsgraad onder 90% dient een onvoorwaardelijke korting te worden doorgevoerd. Ook deze korting kan worden gespreid maar blijft onvoorwaardelijk en dient direct in de boeken te worden genomen..

6.6 Op welke wijze wordt rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging?

Actieven, slapers en pensioengerechtigden krijgen als eerste te maken met het effect van een crisis. Zij krijgen geen toeslagen meer. Dit beïnvloedt hun koopkracht in de loop van de tijd negatief.

Aanvullend kan een bijdrage aan werkgevers en actieven worden gevraagd door de premie te verhogen. Dit beïnvloedt de koopkracht voor actieven negatief en zorgt voor een stijging van de loonkosten voor de werkgevers.

Daarna zullen de actieven bijdragen in de vorm van versoering van de regeling in de vorm van een lagere pensioenopbouw. Dit beïnvloedt hun pensioenuitkering in de toekomst.

Als het nodig is om te korten, zal het bestuur alle bovenstaande inspanningen meenemen om tot een zo eerlijk mogelijke verdeling van de korting van aanspraken en uitkeringen te komen tussen de verschillende belanghebbenden. Daarnaast zal het bestuur hierbij in overweging nemen hoe de tekorten zijn ontstaan.

6.7 Hoe en wanneer wordt met de belanghebbende gecommuniceerd in een crisissituatie?

Het is zaak om de crisis zo snel mogelijk onder controle te krijgen en de rust te bewaren. Daarbij is het van belang dat het bestuur proactief communiceert over de problemen en de maatregelen die het fonds gaat nemen om het op te lossen. Een ander aspect is het tegengaan van negatieve beeldvorming door te reageren op onjuiste beeldvorming in de media en via de website. Als er sprake is van een crisissituatie bepaalt het bestuur welke communicatiemiddelen er intern en extern worden ingezet. Hierbij zal de communicatiecommissie in ieder geval betrokken worden. Uitgangspunt zal zijn dat de communicatie zoveel mogelijk via de reguliere lijnen van het fonds, te weten de website, de digitale nieuwsbrief en het BandenBulletin, zal plaatsvinden. Rond de communicatie zullen de wettelijke eisen in acht worden genomen.

In onderstaand schema wordt nader ingegaan op het communicatietraject.

Tabel 6.7 Kritische dekkingsgraad na inzet bovenstaande crisismaatregelen

Communicatie	Moment communiceren	Hoofdboodschap	Doelgroep	Kanalen	Wie neemt actie?
<i>Fase 0</i>					
Communicatie van het crisisplan	Zo spoedig mogelijk na vaststellen van crisisplan	- Bestaan en doel crisisplan - Inhoud op hoofdlijnen - Belangenafweging	- (gewezen) deelnemers - pensioengerechtigden - sociale partners - toezichthouders - verantwoordingsorgaan	op de website en bijlage van ABTN	bestuur
<i>Fase 1</i>					
Aanvang crisissituatie	Binnen 24 uur na inwerkingtreding	Inwerkingtreding van crisiscommissie als gevolg van ontstane crisissituatie	- voorzitter verantwoordingsorgaan	schriftelijk en mondeling	bestuur
<i>Fase 2</i>					
Gedurende crisissituatie	Notulen binnen een week	Inzicht verschaffen in voortgang van werkzaamheden bestuur n.a.v. crisis	- voorzitter verantwoordingsorgaan	via notulen, adviezen- en actielijsten	bestuur
	Adviezen- en actielijst binnen een week	Inzicht verschaffen in de mogelijk op korte termijn te nemen (nood)maatregelen en de noodzakelijkheid tot communicatie hierover	- voorzitter verantwoordingsorgaan		
<i>Fase 3</i>					
Gedurende crisissituatie	Zo spoedig mogelijk, ter bepaling van bestuur	De door het bestuur genomen besluiten worden ter advisering voorgelegd	- verantwoordingsorgaan	bestuur bepaalt op welke wijze communicatie richting verantwoordingsorgaan plaatsvindt	bestuur
<i>Fase 4</i>					
Bestuursbesluiten over gekozen maatregelen	Binnen één week tot twee maanden na besluit bestuur	Financiële situatie: - Maatregel(en) die genomen worden - Gevolgen van de maatregelen voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden - Evenwichtige verdeling en belangenbehartiging	- (gewezen) deelnemers - pensioengerechtigden - sociale partners - toezichthouders - verantwoordingsorgaan	zoveel mogelijk via reguliere lijnen zoals de digitale nieuwsbrief, en website en BandenBulletin daarnaast ook schriftelijk	bestuur

Fase 5

(Gedeeltelijk) ongedaan maken van gekozen maatregelen	Binnen één week tot twee maanden na besluit bestuur	Verbetering financiële situatie: - (Gedeeltelijk) ongedaan gemaakte maatregel(en) - Gevolgen hiervan voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden - Evenwichtige verdeling en belangenbehartiging	- (gewezen) deelnemers - pensioengerechtigden - sociale partners - toezichthouders - verantwoordingsorgaan	zoveel mogelijk via reguliere lijnen zoals de digitale nieuwsbrief, en website en BandenBulletin daarnaast ook schriftelijk	bestuur
---	---	--	--	---	---------

6.8 Hoe werkt het besluitvormingsproces?

Wanneer het bestuur van het fonds, een medewerker van één van de vermogensbeheerders, de beleggingsadviseur of een medewerker van de pensioenuitvoerder (Appel Pensioen) een mogelijke crisis/calamiteit signaleert, dan moet dit zo snel mogelijk gemeld worden bij het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur van het fonds bepaalt de omvang van de situatie en stelt vast of er al dan niet sprake is van een crisis. Wanneer de situatie als crisissituatie bestempeld is, is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor het direct bijeenroepen van het voltallige bestuur, de fondsmanager, adviseurs van het fonds, inclusief de vermogensbeheerder en beleggingsadviseur en zal het escalatieplan in werking treden. Het escalatieplan is als bijlage bij dit financieel crisisplan opgenomen.

Het bestuur bepaalt op korte termijn de te nemen (nood)maatregelen als beschreven in dit plan.

In het proces om te komen tot een korting kunnen de volgende stappen worden onderkend:

Omschrijving	Betrokken partijen naast het Bestuur	Doorlooptijd/ planning
1. Vaststellen noodzaak tot aanvullende maatregelen		1 – 4 weken
2. Nagaan mogelijkheid andere aanvullende sturingsmiddelen dan korten	Cao-partijen	1 – 3 maanden
3. Vaststellen noodzaak tot korten		1 – 4 weken
4. Vaststellen omvang korting		1 – 4 weken
5. Invulling korting en toetsing evenwichtige belangenafweging		1 – 2 maanden
6. Invulling compensatiemogelijkheden toekomst		1 – 2 maanden
7. Actualisering overbruggingsplan		1 – 4 weken
8. Voorlopig kortingsbesluit		1 – 4 weken
9. Informeren andere stakeholders		1 – 4 weken
10. Informeren overeenkomstig de Pensioenwet		1 – 2 maanden
11. Definitief kortingsbesluit (effectuering)		1 maand

6.9 Hoe wordt de jaarlijkse toetsing van het crisisplan vormgegeven?

Jaarlijks zal het bestuur het crisisplan als bijlage bij de ABTN evalueren en zo nodig aanpassen.